

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ VALSTYBINĘ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBĄ

2018-10-18 Nr. 4D-2018/1-1331
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos (toliau vadinama ir – Tarnyba) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepagrįstai nepaskelbus Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos (toliau vadinama ir – Komisija, Tarnybos komisija) nutarimų.
2. Pareiškėjas skunde nurodo: „[...] noriu pranešti, kad Vartotojų teisių apsaugos tarnyba slepia informaciją. Viešai giriasi, kaip nubaudžia dideles bendroves A, B, C, bet neduoda susipažinti su dokumentais. Nors pagal įstatymus privalo skelbti tuos dokumentus“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).
3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo išsiaiškinti dėl skunde nurodytų aplinkybių.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos aplinkybės

4. Gavęs Pareiškėjo skundą Seimo kontrolierius 2018 m. spalio 12 d. peržiūrėjo ir įvertino Tarnybos interneto svetainėje <http://www.vvtat.lt> paskelbtą informaciją bei nustatė:
 - 4.1. Tarnybos interneto svetainėje, skyriuje „Naujienos ir pranešimai žiniasklaidai“, 2018-09-06–2019-09-27 buvo paskelbta informacija apie atliktus tyrimus dėl UAB „A“ ir UAB „B“ galimai vykdomos nesąžiningos komercinės veiklos, taip pat dėl UAB „D“ ir UAB „C“ įvykdytų Reklamos įstatymo nuostatų pažeidimų; pranešimuose, be kita ko, buvo nurodytos tyrimo aplinkybės bei įmonėms skirtų baudų dydžiai;
 - 4.2. Tarnybos interneto svetainėje, skyriuje „Tarnybos komisijos nutarimai“, nebuvo paskelbti Komisijos nutarimai dėl UAB „A“, UAB „B“, UAB „C“ bei UAB „D“ veiklos.
5. Skundo tyrimo metu Tarnyba Seimo kontrolierių darbo tvarka informavo:

„[...] įprastai Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba visuomet skelbia priimtus nutarimus, tačiau dėl techninių sistemos kliūčių interneto tinklalapyje skiltyje „*priimti nutarimai*“ tam tikri nutarimai nebuvo matomi. [...] pažymime, kad imsimes visų reikalingų priemonių, kad tokia situacija ateityje nebepasikartotų. Teikiame Jums nuorodas su paskelbtais nutarimais: Priimti nutarimai dėl Reklamos įstatymo pažeidimo http://www.vvtat.lt/lt/tarnybos_komisijos_nutarimai/lietuvos-respublikos-reklamos-h1ya/2018_5519.html; priimti nutarimai dėl Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimo “.

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

6. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai:

6.1. **Seimo kontrolierių įstatymo** (toliau vadinama ir – Įstatymas):

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje“;

22 straipsnis – „1. Seimo kontrolierius, atlikęs tyrimą, priima sprendimą: 1) pripažinti skundą pagrįstu; 2) atmesti skundą; 3) nutraukti skundo tyrimą. [...]. 3. Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, taip pat kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.“

6.2. **Reklamos įstatymo**

25 straipsnis – „18. Priežiūros institucijų nutarimai per 3 darbo dienas nuo jų priėmimo dienos paskelbiami juos priėmusios priežiūros institucijos interneto svetainėje ir išsiunčiami asmenims, dėl kurių šie nutarimai priimti. [...].“

6.3. **Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimų nagrinėjimo taisyklių** (toliau vadinama – Taisyklės), patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2018 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. 1R-68:

55 punktas – „Komisijos nutarimai, priimti išnagrinėjus bylą, skelbiami Tarnybos interneto svetainėje www.vvtat.lt Tarnybos darbo reglamento nustatyta tvarka. Komisijos nutarimai skelbiami nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, komercinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat laikantis kitų įstatymuose numatytų apribojimų ir draudimų.“

6.4. **Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos darbo reglamento**, patvirtinto Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus 2016 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. 1-11:

156 punktas – „Šio skyriaus nustatyta tvarka skelbiami Komisijos priimti nutarimai dėl vartojimo sutarčių nesąžiningų sąlygų taikymo, vartotojų ir pardavėjų, paslaugų teikėjų ginčų sprendimo ne teismo tvarka, rinkos ribojimo priemonių taikymo, Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo, Lietuvos Respublikos tabako įstatymo bei Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nurodyto vartotojų teisių pažeidimo“;

159 punktas – „Komisijos nutarimo rengėjas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatomis, parengia skelbtiną Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos Komisijos nutarimą ir suderina su Komisijos nariu, atsakingu už bylos medžiagos paruošimą ir pateikimą Komisijai“;

160 punktas – „Komisijos nutarimo rengėjas skelbtiną nutarimą kompiuterinėje laikmenoje pateikia Vartotojų konsultavimo, asmenų aptarnavimo ir komunikacijos skyriui per 3 darbo dienas nuo Komisijos nutarimo įsigaliojimo ar verslo subjekto įsipareigojimo vykdyti Komisijos nutarimą siūlymo gavimo dienos“;

161 punktas – „Vartotojų konsultavimo, asmenų aptarnavimo ir komunikacijos skyrius per 2 darbo dienas nuo nutarimo gavimo dienos patalpina jį Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos interneto tinklalapyje“;

162 punktas – „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos interneto tinklalapyje skelbiami Komisijos nutarimai: 162.1. dėl Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo, Lietuvos Respublikos tabako įstatymo bei Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nurodyto vartotojų teisių pažeidimo, nutarimams įsigaliojus – jų rezoliucinės dalys; 162.2 dėl vartotojų ir pardavėjų, paslaugų teikėjų ginčų sprendimo ne teismo tvarka – nutarimams įsigaliojus; 162.3. dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo – priėmus nutarimus.“

Tyrimo išvados

7. Apibendrinus skundo tyrimo metu gautą informaciją, konstatuotina, kad po Pareiškėjo kreipimosi į Seimo kontrolierių dienos Tarnyba 2018 m. spalio 16 d. paskelbė su Pareiškėjo skunde nurodytomis bendrovėmis susijusius Komisijos nutarimus: Tarnybos interneto svetainės skyriuje „Tarnybos komisijos nutarimai / Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimai / 2018“ buvo paskelbti Tarnybos komisijos 2018 m. rugpjūčio 30 d. nutarimas Nr. 12R-37 „Dėl UAB „D“ Reklamos įstatymo pažeidimo“ ir 2018 m. rugsėjo 13 d. nutarimas Nr. 12R-39 „Dėl UAB „C“ Reklamos įstatymo pažeidimo“ [...], o skyriuje „Tarnybos komisijos nutarimai / Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimai / 2018“ paskelbti Tarnybos komisijos 2018 m. rugpjūčio 30 d. nutarimas Nr. 12NKV-136 „Dėl UAB „B“ Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimo“ ir 2018 m. rugsėjo 20 d. nutarimas Nr. 12NKV-149 „Dėl UAB „A“ Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimo“ [...].

8. Vadovaujantis Įstatymo 22 straipsnio 3 dalies nuostatomis, reglamentuojančiomis, kad skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia (pažymos 7.1 punktą), **skundo tyrimas nutrauktinas**, nes Pareiškėjo skunde keliamą problemą, susijusią nepaskelbtais Tarnybos komisijos nutarimais, išspręsta tarpininkaujant Seimo kontrolieriui: su Pareiškėjo skunde nurodytomis bendrovėmis susiję Komisijos nutarimai paskelbti Tarnybos interneto svetainėje.

9. Seimo kontrolierius, įvertinęs skundo tyrimo metu surinktą informaciją, **atkreipia Tarnybos dėmesį** į tai, jog Taisyklių (šios pažymos 6.3 punktą) 55 punkte nustatyta, kad Komisijos nutarimai, priimti išnagrinėjus bylą (susijusią su Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimais), skelbiami Tarnybos interneto svetainėje www.vvtat.lt Tarnybos darbo reglamento nustatyta tvarka. Tačiau Tarnybos darbo reglamente (šios pažymos 6.4 punktą), apibrėžiant Tarnybos nutarimų ir kitos informacijos skelbimą, yra nustatytas baigtinis nutarimų, kurie skelbiami Tarnybos darbo reglamento nustatyta tvarka, sąrašas ir nėra numatyta, kad Tarnybos komisijos nutarimai dėl Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimų skelbiami ta pačia tvarka.

Atsižvelgiant į tai, Tarnybos direktoriui teiktina rekomendacija dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

10. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, nusprendžia X skundo dėl Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepagrįstai nepaskelbus Tarnybos komisijos nutarimų, **tyrimą nutraukti**.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

11. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 8 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius **rekomenduoja Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriui**:

11.1. atsižvelgiant į šios pažymos 9 punkte pateiktas išvadas, imtis teisinių ir organizacinių priemonių teisinio reglamentavimo tobulinimui, aiškiai reglamentuojant, kokia tvarka yra skelbiami Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos nutarimai dėl Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimų;

11.2. imtis teisinių bei organizacinių priemonių, kad ateityje Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos nutarimai būtų skelbiami teisės aktų nustatytais terminais ir tvarka.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume pranešti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y., **ne vėliau kaip 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos**, pateikiant informaciją bei ją patvirtinančius dokumentus, kokių konkrečių priemonių buvo imtasi.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas